

УДК 781.68.071.1:784.6Beatles
DOI 10.32461/2226-3209.3.2024.313311

Цитування:

Зосім О. Л. Пісенний доробок гурту «The Beatles» в академічних музичних інтерпретаціях. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 3. С. 189–195.

Зосім Ольга Леонідівна,
доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри музичного мистецтва
Національної академії керівних
кадрів культури і мистецтв,
<https://orcid.org/0000-0001-7546-094X>
olgazosim70@gmail.com

Zosim O. (2024). Song Heritage of “The Beatles” in Academic Musical Interpretations. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 189–195 [in Ukrainian].

ПІСЕННИЙ ДОРОБОК ГУРТУ «THE BEATLES» В АКАДЕМІЧНИХ МУЗИЧНИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЯХ

Мета дослідження. У роботі розкрито особливості підходів академічних музикантів до творчості «The Beatles» та охарактеризовано музичні проекти, створені на основі пісенного доробку легендарного британського гурту. **Методологія** дослідження полягає в застосуванні історико-культурного, компаративного та музично-аналітичного методів, які дали можливість виявити академічний потенціал музики «The Beatles» та окреслити шляхи й напрями академізації їх пісенної творчості. **Наукова новизна** полягає в тому, що вперше було охарактеризовано академічні інтерпретації пісень гурту «The Beatles», здійснені Л. Беріо, Дж. Бейлессом і П. Брейнером, та окреслено два підходи до музичних транскрипцій пісенного доробку гурту – академічний та академізований, де перший тип відповідає усім параметрам музики академічного спрямування, другий тяжіє до класичного кросовера як напряму естрадної музики. **Висновки.** Серед численних кавер-версій, транскрипцій та парафраз музики «The Beatles» привертає увагу низка оригінальних музичних інтерпретацій, автори яких звертаються до барокової стилістики. Вже набули статусу знакових вокальний цикл «Beatles Songs» Л. Беріо (1967), інструментальні альбоми «Bach Meets the Beatles» (1984), «Bach Meets the Beatles. Revisited» (2004) Дж. Бейлесса та «Beatles Go Baroque» (1993) П. Брейнера. Їх автори, що отримали класичну музичну освіту, віддають пріоритет академічним інтерпретаційним версіям, де пісні гурту «The Beatles» розглядаються як тематичний матеріал, який стає основою для композицій академічного типу з класичною музичною драматургією, що була сформована в інструментальній музиці Нового часу. Низка композицій, в яких збережено базові ознаки пісенного твору, тяжіють до інтерпретацій академізованого типу, наближаючись до класичного кросовера, і можуть репрезентувати як академічну, так і естрадну музичну творчість.

Ключові слова: академічна музика, естрадна музика, академізація, пісенний доробок рок-гурту «The Beatles», бароко, постмодернізм, композиторська творчість, аранжування, вокальні композиції, інструментальні композиції.

Zosim Olha, Doctor in Arts, Professor, Professor at the Department of Musical Art, National Academy of Culture and Arts Management

Song Heritage of “The Beatles” in Academic Musical Interpretations

The purpose of the research. The paper reveals the features of the approaches of academic musicians to the creativity of “The Beatles” and characterises the musical projects created on the basis of the song heritage of the legendary British group. **The research methodology** consists in the application of historical cultural, comparative and musical analytical methods, which allowed to reveal the academic potential of “The Beatles” music and outline the ways and directions of academisation of their song creativity. **The scientific novelty** consists in the fact that for the first time academic interpretations of the songs of “The Beatles” group, carried out by L. Berio, J. Bayless and P. Breiner, were characterised, and two approaches to musical transcriptions of the song heritage of the group were outlined – academic and academicized, the type corresponds to all the parameters of academic music, the second gravitates towards classical crossover as a direction of pop music. **Conclusions.** Among the numerous cover versions, transcriptions and paraphrases of “The Beatles” music, a number of original musical interpretations are attractive, the authors of which turn to the Baroque style. The vocal cycle “Beatles Songs” by L. Berio (1967), the instrumental albums “Bach Meets the Beatles” (1984), “Bach Meets the Beatles. Revisited” (2004) by J. Bayless and “Beatles Go Baroque” (1993) by P. Breiner have already acquired the status of iconic. Their authors, who received a classical musical education, give priority to academic interpretive versions, where the songs of “The Beatles” group are considered as thematic material, which becomes the basis for academic type compositions with classical musical dramaturgy formed in the instrumental music of the Modern period. A number of compositions, in which the basic

features of a song are preserved, gravitate towards academicized type interpretations, approaching a classical crossover, and can represent both academic and pop musical creativity.

Keywords: academic music, pop music, academization, song heritage of the rock group “The Beatles”, baroque, postmodernism, composer’s creativity, arrangement, vocal compositions, instrumental compositions.

Актуальність теми дослідження. Творчість рок-гурту «The Beatles» є класикою естрадної музики. Окрім величезних накладів платівок та чисельних музичних премій, його пісні на сьогодні мають чи не найбільшу кількість переспівів та кавер-версій. Більшість інтерпретацій відноситься до сфери естрадної музики, однак творчість «The Beatles» доволі швидко потрапила до поля зору академічних музикантів, які запропонували публіці свої версії пісень гурту. Інтерес музикантів-академістів до музики «The Beatles» є не випадковим: причиною цього є багатогаровість їх пісенних композицій, у яких відбилися не лише провідні тренди ХХ століття, а й багатовікова європейська музична традиція. У сучасному українському естрадознавстві питання академізації естрадної музики та виявлення взаємозв’язків музики академічної і неакадемічної традицій підіймалися неодноразово, проте ця проблематика є невичерпною через її багатогаровність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Академізація естрадної музики є одним із актуальних напрямів сучасного музичного естрадознавства, вона ставала предметом розгляду в працях І. Бобула [1], В. Куш [2], Лі Шуай [3], О. Яковлева та В. Левко [9] та ін. Питання академізації з тих чи інших позицій підіймають дослідники, що вивчають музичну творчість на перетині академічної і неакадемічної традицій. Серед такого роду праць виділимо дисертацію С. Муравіцької [4], присвячену класичному кросоверу, де в контексті взаємодії музики неакадемічних і академічних напрямів розглядається і творчість гурту «The Beatles» як яскравий зразок такого роду взаємовпливів, а також згадується академічна інтерпретація бітлівських пісень, здійснена П. Брейнером в альбомі «Beatles Go Baroque» [4, 80–81]. Проблематика академізації естрадної музики, яка є одним із найбільш значимих напрямів неакадемічної, є багатогаровною, а тому потребує постійної уваги науковців, особливо в контексті естрадознавства, яке сьогодні активно розвивається. Щодо творчості «The Beatles», то в українській науці цей культовий гурт не був предметом спеціального дослідження, хоча його музика, форми промоції, імідж музикантів неодноразово згадувалися в роботах українських науковців

як еталонні в естрадній творчості. Також відсутні й праці, в яких розглядалися питання академізації музики «The Beatles», попри те, що її академічні версії почали з’являтися ще до моменту розпаду гурту, який стався у 1970 році. Таким чином констатуємо, що академічні інтерпретації пісень гурту «The Beatles», які потребують розгляду як в контексті кросоверних тенденцій естрадної музики кінця ХХ – ХХІ століть, так і музичного мистецтва доби постмодерну в цілому, й досі не стали предметом спеціального дослідження.

Мета статті полягає в розкритті особливостей підходів академічних музикантів до творчості «The Beatles» та характеристик музичних проєктів, створених на основі пісенного доробку легендарного британського гурту.

Виклад основного матеріалу. Академізація естрадної музики у музикознавстві тлумачиться по-різному, однак найчистіше її розглядають як взаємодію жанрово-стильової системи музики неакадемічних жанрів, до яких традиційно відносять джаз, рок і поп-музику, а сьогодні й інші музичні напрями, такі як хіп-хоп, електроніку, world music та ін., із музикою академічною, яка мала триваліший час історичного розвитку і відзначена усталеністю музичного інструментарію та жанровим розмаїттям, в якому важливе місце посідають масштабні музичні композиції з розвиненою музичною драматургією. Ще один аспект академізації музичної естради, на якому акцентують увагу музикознавці – розвиток музичної освіти, яка відзначається системністю та академізмом, у сфері естрадної музики [3, 123–138]. Різні підходи у той чи інший спосіб доповнюють один одного, і в контексті розгляду академічних версій музики «The Beatles» ми звернемо увагу передусім на ті аспекти, які не були деталізовані науковцями і є важливими для розкриття обраної теми. По-перше, практично в кожному естрадному творі є елементи, що апелюють до академічної традиції – як у музичному матеріалі, так і в інструментарії, аранжуванні тощо. Їх може бути більше або менше, і чим більшою є спорідненість із академічною музикою, тим більше твір відкритий для академізації. У контексті цього зазначимо, що наявність великої кількості академічних версій пісень «The Beatles», низка з яких буде розглянута нижче, пояснюється потужним

класичним підґрунтям їх музики, яке було закладено продюсером та аранжувальником гурту Джорджем Мартіном, що мав академічну музичну освіту. Завдяки його втручання у творчий процес академічного забарвлення набули багато бітлівських хітів, в тому числі й барокового («In My Life», «Penny Lane» та ін.), що відкривало шлях до подальшої академізації музики «The Beatles».

По-друге, включення естрадного твору в академічний контекст відбувається у різний спосіб та з різною метою, і важливо, чи він після аранжування або адаптації увійшов до академічної традиції, чи залишився естрадною музичною композицією, що має лише деякі ознаки академічної музики. У першому випадку твір набув статусу академічного, у другому – ні, і його треба розглядати в контексті одного з різновидів естрадної музики, а саме як класичний кросовер. В обох випадках ми можемо говорити про академізацію, однак її форми, як і результати, можуть бути різними: в одному випадку естрадний твір стає композицією, яка відповідає усім параметрам академічної музичної творчості, в іншому риси академізації виявляються у його зовнішньому оновленні через використання тих чи інших виражальних засобів, музичних форм або прийомів драматургії академічної музики, як-от оркестрові версії рок-хітів. Щодо творчості гурту «The Beatles», то елементи академічної музики так чи інакше були представлені в аранжуваннях їх пісень, і саме завдяки базовому академізму музиканти «The Beatles» постійно привертала увагу композиторів, які на її основі створювали вокальні або інструментальні твори академічного плану. Такі композиції вже не можна розглядати в контексті естрадної музики, оскільки вони є чисто академічними творами, хоча в їх основі лежить естрадне пісенне джерело.

Складність академізації естрадної пісні, яка має виразні риси блюзу чи джазу із синкопованою ритмікою та свінгуванням, полягає в необхідності гармонійного поєднання європейської класики з музикою неєвропейської традиції. Не завжди традиційне академічне аранжування виглядає органічним для блюзових або джазових мелодій, передусім через їх ритмічний компонент, і це є викликом для композиторів, які намагаються максимально згладити ритмічні відмінності для створення цілісного та досконалого музичного твору, або ж, навпаки, заради художнього результату підкреслити та максимально їх увиразнити. Розглянемо

найбільш цікаві композиції академічного плану, створені на основі музики «The Beatles», розкривши особливості підходів музикантів до творчості гурту.

Академічні композиції, створені на основі пісень «The Beatles» відзначаються розмаїттям стилів і жанрів. Серед них є вокальні й інструментальні, останні кількісно переважають, оскільки дають композиторам більше можливостей для реалізації творчих задумів. Існує безліч оркестрових версій музики «The Beatles» у класико-романтичному стилі, які тяжіють як до академізованих аранжувань, так і творів академічного плану на основі тих чи інших пісенних творів, і межа між обома типами є доволі умовною. Однак, на нашу думку, найбільш вдалими академічними інтерпретаціями пісень гурту є ті, що підкреслюють історичне підґрунтя музики «The Beatles», а саме її ренесансно-барокове коріння.

Однією з відомих академічних версій музики «The Beatles» є фортепіанні транскрипції американського піаніста Джона Бейлесса (John Bayless). Музикант у 1984 році записав альбом «Bach Meets the Beatles», що складається із 15 композицій: «Imagine-Sinfonia», «All You Need Is Love», «Hey Jude», «Because», «Let It Be», «The Long And Winding Road», «Penny Lane», «Yesterday», «Michelle», «Nowhere Man», «And I Love Her», «Golden Slumbers»/«You Never Give Me Your Money», «Something», «Here, There And Everywhere», «Imagine-Aria» [5]. Дж. Бейлесс обрав відомі пісенні твори гурту, запропонувавши слухачеві їх фортепіанні версії у стилістиці клавірної музики Й. С. Баха. Якщо говорити про підхід піаніста до інтерпретації пісень гурту «The Beatles», то, як академічний виконавець, він ставить акцент і на індивідуальній стилістиці Й. С. Баха, і на жанровому розмаїтті музики бароко. Окрім стилізації, Дж. Бейлесс використовує й прямі цитати з музики Й. С. Баха. Так, у композиції на відому пісню «Yesterday», що відкриває другу частину альбому, використано початковий фрагмент Бранденбурзького концерту № 1, в останньому творі альбому, що має назву «Imagine-Aria», Дж. Бейлесс органічно поєднує мелодію бітлівської пісні «Imagine» із темою «Гольдберг-варіацій», яка жанрово визначена як арія. Втім, автор альбому віддає перевагу стилізації, оскільки вона дає більш широкий простір для творчої фантазії.

Дж. Бейлесс у своїх композиціях обирає різні жанри й форми музики бароко,

демонструючи розмаїття можливостей включення пісень гурту «The Beatles» у бароковий музичний універсум. Так, у «Imagine-Sinfonia», що відкриває альбом, жанровим прототипом стає концерт, його крайні – моторні – частини. Обрана автором барокова концертна форма розробкового типу не є послідовно витриманою, хоча має всі її складові. У версії Дж. Бейлесса лірична композиція «Imagine» отримує нове звучання – урочисте в тематично яскравих ритурнелях, які побудовані на темі пісні, та енергетично-напружене в епізодах розробкового типу. Композитор майстерно працює з мелодією пісні: він то використовує її великі фрагменти, що стають для слухачів знаком-маркером музики «The Beatles», то розчиняє її в загальних формах руху, то вичленовує з неї короткі мотиви для подальшої розробки, яка не є вповні бароковою і місцями нагадує мотивно-тематичну роботу віденських класиків. У творі «Imagine-Aria» Дж. Бейлесс повертає пісні «Imagine» її ліричне звучання, однак у п'єсі, що має тричастинну форму, головною стає бахівська арія із «Гольдберг-варіацій», оскільки звучить двічі (у крайніх частинах), тоді як «Imagine» – лише один раз (у середній).

Композиція на пісню «Yesterday» хоча й розпочинається ритурнелем із Бранденбурзького концерту № 1, має базову варіаційну, а не концертну форму, і її варто розглядати скоріше як інструментальну кавер-версію пісні, що відноситься до класичного кросовера, ніж як п'єсу, для якої музикант «The Beatles» – лише матеріал для написання твору академічного плану. Звертаючись до пісні «Michelle», Дж. Бейлесс використовує прийоми та засоби формотворення, вже апробовані в «Imagine-Sinfonia» та «Yesterday», при цьому він знаходить для неї, як і для кожного обраного пісенного твору альбому, оригінальну форму, яка не є подібною до інших. Жанровим прототипом у п'єсі «Michelle» стає концерт, однак мелодія пісні неочікувано звучить не в ритурнелі, а в епізодах, трансформуючи класичний контраст тематично насиченого ритурнелю та фігурованих атематичних епізодів барокового концерту. Варійований повтор мелодії у процесі розгортання музичної думки лише частково наближає форму твору до варіаційної, оскільки в другій половині п'єси композитор віддає перевагу не тематизму «The Beatles», а загальним формам руху, які скоріше нагадують твори А. Вівальді, ніж Й. С. Баха, передусім завдяки імітації скрипкового

звучання та використанню улюблених мелодичних фігурацій італійського композитора.

Якщо говорити про композицію альбому в цілому, то Дж. Бейлесс не просто створив фортепіанні п'єси на мелодичному матеріалі популярних пісень гурту, а структурував його як єдине ціле. Хоча «Bach Meets the Beatles» не є музичним циклом у чистому вигляді, контраст як універсальний принцип поєднання частин у добу бароко стає його провідним організаційним чинником. Не менше значення для цілісності альбому має і композиційно-драматургічна арка: пісня «Imagine» композитором інтерпретована двічі і розташована на початку («Imagine-Sinfonia») та наприкінці («Imagine-Aria») циклу.

Отже, пісні гурту «The Beatles» в інтерпретації Дж. Бейлесса не просто набувають нового звучання, вони виходять за межі естрадної творчості, стаючи повноцінними академічними композиціями-стилізаціями барокової музики, імпульсом для написання яких стали пісенні твори «The Beatles». Композитор органічно включає бітлівські пісні у бароковий контекст, уникаючи пасток стильового протиріччя між музикою європейського бароко та естрадною творчістю XX століття, яка зазнала впливів неєвропейських культур.

У 2004 році Дж. Бейлесс випускає нову версію альбому, який має назву «Bach Meets the Beatles. Revisited» [6], де не лише змінює кількість музичних композицій, яких стає 12, а й виключає 6 творів та додає низку нових. Таким чином, нова версія альбому «Bach Meets the Beatles» має такі композиції: «Penny Lane», «Yesterday», «Can't Buy Me Love», «Let It Be», «If I Fell», «Imagine», «I Want to Hold Your Hand», «Michelle», «A Hard Day's Night», «And I Love Her», «Eleanor Rigby», «Lady Madonna». Загальна структура альбому також зазнає змін: ми бачимо інший порядок музичних творів, у ньому відсутня композиційно-драматургічна арка, яку раніше утворювали дві версії «Imagine». Проте сам підхід до пісень «The Beatles» музиканта не помінявся, як і звучання тих композицій, що залишилися в оновленій версії музичного релізу. Отже, альбом «Bach Meets the Beatles. Revisited» є збіркою інструментальних композицій Дж. Бейлесса, що базуються на пісенному доробку гурту «The Beatles», однак ці твори за своїми музичними характеристиками знаходяться за межами естрадної музики і репрезентують академічний напрям музичної творчості.

Інший приклад академічних інтерпретацій пісень гурту «The Beatles» ми знаходимо в оркестрових творах словацького музиканта Петера Брейнера (Peter Breiner), що увійшли до його альбому «Beatles Go Baroque» (1993) [7], який складається із 20 інструментальних композицій, організованих у 4 Concerti Grossi. Перші три цикли написані відповідно у стилі Г. Ф. Генделя (Concerto Grosso No. 1 (In the Style of Handel)), А. Вівальді (Concerto Grosso No. 2 (In the Style of Vivaldi)), Й. С. Баха (Concerto Grosso No. 3 (In the Style of J. S. Bach)); Concerto Grosso No. 4 не має визначених автором індивідуальних стильових орієнтирів. Структура та стилістика усіх циклів апелює до епохи бароко та стилю обраних композиторів, однак лише «бахівська» сюїта має жанрові позначення (Overture, Rondeau, Sarabande, Bourree, Polonaise), а не лише вказівки на темп.

У п'єсах із альбому «Beatles Go Baroque» є й цитати із творів барокових композиторів, які можуть прочитуватися не лише музикантами-професіоналами, а й меломанами-аматорами. Так, у «вівальдівському» міні-циклі (In the Style of Vivaldi) п'єса на пісню «And I Love Her» (№ 3) розпочинається музикою другої частини концерту «Літо», а у твір «Paperback Writer» (№ 4) П. Брейнер органічно вплітає ритурнель із третьої частини концерту «Осінь» із суперпопулярного циклу А. Вівальді «Пори року». Проте, як і альбомі Дж. Бейлесса «Bach Meets the Beatles», композитор віддає перевагу грі зі стилем, ніж прямим цитатам, а межа між цитатою та стильовою алюзією часто є доволі розмитою.

П. Брейнер майстерно використовує багатство жанрової палітри та музичних форм доби бароко, проте в альбомі немає ані «чистих» жанрів, ані «чистих» форм барокової музики. Подібно до Дж. Бейлесса, він створює або інструментальні п'єси академічного плану на основі пісень «The Beatles», тим самим виводячи їх за межі естрадної музики, або інструментальні кавер-версії пісенних творів гурту, що написані в традиціях класичного кросовера. Серед інструментальних «кросоверних» версій як приклад назвемо твори «вівальдівського» міні-циклу «A Hard Day's Night» (№ 1) та «Help» (№ 5), в яких бароковість, передусім завдяки інструментарію, постає оригінальним декором, який надає музиці гурту більш класичного звучання, але не змінює її естрадну генезу. Втім, саме барокові шати вписують ці цілком естрадні п'єси в контекст академічної музики, до якого відноситься цикл «Beatles Go

Baroque», ще раз підкреслюючи, що межі між музикою академічної та неакадемічної традиції часто є доволі умовними.

У «кросоверних» версіях бітлівських пісень П. Брейнер підкреслює, а не згладжує відмінність ритміки барокової й сучасної музики. Нагадаємо, що остання базується на джазових та блюзових елементах, де важливе значення мають синкопи і свінгування, тоді як барокова моторика відзначається рівномірністю пульсації та акцентами на сильних долях. Натомість в академічних версіях пісень гурту «The Beatles» композитор намагається нівелювати цю відмінність, і в цьому плані найбільш органічними є ліричні композиції, в яких ритмічна специфіка естрадної музики є менш вираженою.

Стилізовані інтерпретації П. Брейнера в альбомі «Beatles Go Baroque» є надзвичайно вдалим як із позиції органічності репрезентації пісень «The Beatles» у барокових шатах, так і передачі стилю трьох обраних митців доби бароко, адже П. Брейнер є відомим академічним музикантом – диригентом, піаністом, аранжувальником, композитором, який здійснив більше ніж 260 музичних релізів. Класична освіта П. Брейнера, як і Дж. Бейлесса, змістила акценти із музики «The Beatles» на бароковість її звучання, і більшість композицій альбомів не є «кросоверними» версіями пісень британського гурту, а оригінальними творами академічного плану.

Якщо говорити про академічні вокальні інтерпретації пісень «The Beatles», то не можна оминати твір «Beatles Songs» італійського композитора-авангардиста Лючано Беріо (Luciano Berio) [8], який у 1967 році зробив інтерпретації пісень гурту, що були написані зовсім недавно – у 1965 році. Композитор обирає три твори – пісні «Michelle», «Ticket to Ride», «Yesterday», де першу інтерпретує двічі («Michelle I», «Michelle II»), відкриваючи та завершуючи нею музичний цикл. На відміну від більшості композицій із альбомів Дж. Бейлесса та П. Брейнера, Л. Беріо у «Beatles Songs» зберігає пісенну форму, пропонуючи їх академічні кавер-версії. Відзначимо й більш широку часову амплітуду стильових орієнтирів – від бароко до модернізму. Звернімо увагу і на виконавський склад: твір написано для жіночого голосу в супроводі інструментального ансамблю. Зміна чоловічого тембру на жіночий та підкреслений академічний тип вокалу виявилися цілком органічними для музики «The Beatles», яка має велику змістовну ємність. Відзначимо

підкреслено барокове звучання у композиціях «Michelle I» та «Yesterday», де остання інтерпретована як барокова арія. Цікавим є й рішення «Michelle II», де композитор відходить від барокової стилістики, відсилаючи слухача до музики модернізму – експресіонізму та неокласицизму. Підхід Л. Беріо у «Beatles Songs» є цікавий тим, що він пропонує публіці кавер-версії пісень «The Beatles» зі збереженням їх тексту і форми, однак які створені в рамках «чистого» академізму, тоді як Дж. Бейлесс та П. Брейнер в інструментальних версіях пісень гурту, де збережено основи куплетної форми, орієнтувалися на традиції класичного кросовера, який є відгалуженням естрадної, а не академічної музики.

Отже, у світовій музичній практиці останньої третини XX – початку XXI століття склалася традиція створення академічних версій пісень «The Beatles», яка має два різновиди, визначені нами як академічний та академізований.

Композитори, відштовхуючись від музики гурту, запропонували слухачам власні версії, які мали різний ступінь віддаленості від оригіналу – від музичних п'єс на основі тем «The Beatles» академічного плану до кавер-версій – академічних та академізованих. Серед стильових пріоритетів – музика доби бароко, яка виявилася найбільш органічною для пісень «The Beatles».

Дж. Бейлесс, П. Брейнер та Л. Беріо є представниками західних музичних шкіл – європейської та американської. В Україні традиція реінтерпретацій музики гурту також є тривалою, хоча й меншою за часом, але вона розвивається переважно в естрадному напрямі, віддаючи пріоритет створенню естрадних кавер-версій та композицій кросоверного типу. Академічні версії пісень «The Beatles» українських митців, якщо вони існують, не набули такого ж поширення, як західні, проте у перспективі наші композитори мають усі можливості продемонструвати світові розмаїття інтерпретацій творів «The Beatles».

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше було охарактеризовано академічні інтерпретації пісень гурту «The Beatles», здійснені Л. Беріо, Дж. Бейлессом і П. Брейнером, та окреслено два підходи до музичних транскрипцій пісенного доробку гурту – академічний та академізований, де перший тип відповідає усім параметрам музики академічного спрямування, другий тяжіє до класичного кросовера як напряму естрадної музики.

Висновки. Серед численних кавер-версій, транскрипцій та парафраз музики «The Beatles» привертає увагу низка оригінальних музичних інтерпретацій, автори яких звертаються до барокової стилістики. Вже набули статусу знакових вокальний цикл «Beatles Songs» Л. Беріо (1967), інструментальні альбоми «Bach Meets the Beatles» (1984), «Bach Meets the Beatles. Revisited» (2004) Дж. Бейлесса та «Beatles Go Baroque» (1993) П. Брейнера. Їх автори, що отримали класичну музичну освіту, віддають пріоритет академічним інтерпретаційним версіям, де пісні гурту «The Beatles» розглядаються як тематичний матеріал, який стає основою для композицій академічного типу з класичною музичною драматургією, що була сформована в інструментальній музиці Нового часу. Низка композицій, в яких збережено базові ознаки пісенного твору, тяжіють до інтерпретацій академізованого типу, наближаючись до класичного кросовера, і можуть репрезентувати як академічну, так і естрадну музичну творчість.

Література

1. Бобул І. В. Жанрові форми та стильові конотації вокально-естрадного виконавства в музичній культурі України кінця XX – початку XXI століття: дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ, 2018. 219 с.
2. Куш В. В. Пісенна творчість Івана Карабиця: дис. ... доктора філософії: 025 «Музичне мистецтво». Київ, 2021. 200 с.
3. Лі Шуай. Джаз в українському музичному виконавстві початку XXI століття: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Суми, 2019. 200 с.
4. Муравіцька С. С. Синтез музичної академічної та неакадемічної традицій у жанрі класичного кросовера: дис. ... д-ра філософії: 025 «Музичне мистецтво». Київ, 2023. 193 с.
5. «Bach Meets the Beatles». John Bayless. URL: http://good-music.kiev.ua/load/classical/john_bayless_1984_bach_meets_the_beatles/18-1-0-5029#google_vignette (дата звернення: 02.06.2024).
6. «Bach Meets the Beatles. Revisited». John Bayless. URL: <https://music.apple.com/ru/album/bach-meets-the-beatles-revisited/721130260> (дата звернення: 02.06.2024).
7. «Beatles Go Baroque». Peter Breiner & Peter Breiner Chamber Orchestra. URL: <https://music.apple.com/ru/album/beatles-go-baroque/783717549> (дата звернення: 02.06.2024).
8. «Beatles Songs». Luciano Berio. URL: <https://youtu.be/JondrlbZ5j0> (дата звернення: 05.06.2024).

9. Yakovlev O., Levko V. Academization Forms of Popular Music. *Journal of History Culture and Art Research*. 2020. № 9 (3). P. 139–146.

References

1. Bobul, I. V. (2018). Genre Forms and Style Connotations of Vocal-Pop Performance in the Musical Culture of Ukraine at the End of the 20th – Beginning of the 21st Century. *Candidate's thesis*. Kyiv: National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].

2. Muravitska, S. S. (2023). Synthesis of Musical Academic and Non-Academic Traditions in the Genre of Classical Crossover. *PhD thesis*. Kyiv: National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].

3. Kushch, V. V. (2021). Song Creativity by Ivan Karabyts. *PhD thesis*. Kyiv: National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].

4. Li Shuai (2019). Jazz in the Ukrainian Musical Performance in the Early 21st Century. *Candidate's thesis*. Sumy: Sumy A. S. Makarenko State Pedagogical University [in Ukrainian].

5. “Bach Meets the Beatles. Revisited”. John Bayless (2004). URL: <https://music.apple.com/ru/album/bach-meets-the-beatles-revisited/721130260> [in English].

6. “Bach Meets the Beatles”. John Bayless (1984). URL: http://good-music.kiev.ua/load/classical/john_bayless_1984_bach_meets_the_beatles/18-1-0-5029#google_vignette [in English].

7. “Beatles Go Baroque”. Peter Breiner & Peter Breiner Chamber Orchestra (1993). URL: <https://music.apple.com/ru/album/beatles-go-baroque/783717549> [in English].

8. “Beatles Songs”. Luciano Berio (1967). URL: <https://youtu.be/JondrIbZ5j0> [in English].

9. Yakovlev, O., & Levko, V. (2020). Academization Forms of Popular Music. *Journal of History Culture and Art Research*, 9 (3), 139–146 [in English].

Стаття надійшла до редакції 05.07.2024
Отримано після доопрацювання 06.08.2024
Прийнято до друку 14.08.2024